

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

19 липня 2018 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1241/ко-18

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Щотки С.О.,

членів Комісії: Заріцької А.О., Тітова Ю.Г.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Ленінського районного суду міста Харкова Пашнева Вячеслава Григоровича на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Для реалізації цих приписів відповідно до вимог частини п'ятої статті 83 Закону Комісією затверджено Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям

кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (далі – Положення).

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Ленінського районного суду міста Харкова Пашнева В.Г.

Статтею 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, добросовісність.

Згідно з пунктами 1, 2 глави 6 розділу II Положення встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Відповідно до статті 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи: 1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання); 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

До наступного етапу кваліфікаційного оцінювання допускається суддя, який набрав більше мінімально допустимого бала за результатами іспиту (пункт 9 глави 6 розділу II Положення).

Згідно з пунктом 11 розділу V Положення рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала більшого за 0.

На першому етапі кваліфікаційного оцінювання Пашнев В.Г. склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 75,375 бала. За результатами виконаного практичного завдання Пашнев В.Г. набрав 86 балів. На етапі складення іспиту суддя загалом набрав 161,375 бала та був допущений до другого етапу кваліфікаційного оцінювання на відповідність займаній посаді – «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Пашнев В.Г. пройшов тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, запроваджене згідно з частиною третьою статті 85 Закону рішенням Комісії від 25 травня 2018 року № 118/зп-18. За результатами тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей стосовно Пашнева В.Г. складено висновок та визначено рівні прояву показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та добросовісності.

Пашнев В.Г. до співбесіди ознайомився зі своїм суддівським досьє. За результатами ознайомлення уточнених відомостей, документів або пояснень Комісії не надав.

Під час співбесіди клопотання про надання часу для підготовки додаткових пояснень не заявляв.

Урахувавши викладене, заслухавши доповідача та суддю, дослідивши досьє судді та результати співбесіди, під час якої вивчено питання про відповідність Пашнева В.Г. критеріям кваліфікаційного оцінювання, Комісія дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрав 361,035 бала.

При цьому за критерієм професійної компетентності Пашнева В.Г. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1–5 глави 2 розділу II Положення.

Зокрема, Комісією враховано, що, надаючи Комісії пояснення стосовно якісних показників за цим критерієм Пашнев В.Г. виявив неповне усвідомлення обов'язку судді щодо забезпечення особам, які звертаються до суду за захистом своїх прав, справедливий розгляд судових справ незалежним і безстороннім судом, що є невід'ємною складовою та важливою процесуальною гарантією права на справедливий суд згідно зі статтею 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та статтею 7 Закону.

Зокрема, аналіз статистичних даних, наданих Комісії Ленінським районним судом міста Харкова, дає підстави вважати, що якість судочинства у кримінальних та адміністративних справах, які перебували на розгляді у судді Пашнева В.Г., є вкрай низькою. Так, за період з 2012 по 2017 роки включно апеляційним судом Харківської області було скасовано 10% ухвалених суддею Пашневим В.Г. рішень у кримінальних справах і 17,5% рішень в адміністративних справах.

Суддя намагався пояснити високий відсоток скасування суттєвим зростанням навантаження у 2016 – 2017 роках, яке було спричинено недостатньою кількістю працюючих суддів у суді. Водночас аналіз кількості розглянутих суддею справ за категоріями, інформація про які міститься у його досьє, дає підстави критично поставитися до таких пояснень, оскільки, хоч навантаження у судді протягом вказаного періоду і було дещо вищим ніж у середньому на суддю даного суду, однак воно суттєво не відрізнялося з року в рік і становило у середньому 528 справ у рік, водночас близько 200 з них – справи про адміністративні правопорушення, рішення в яких майже не скасовувалися – 0,04%.

Аналіз підстав змін і скасування судових рішень, ухвалених суддею Пашневим В.Г., також дає підстави вважати, що рівень його професійної компетентності є низьким, наведене підтверджується наявністю систематичних порушень елементарних норм процесуального права, як от: неправильне обчислення позовної давності, визначення підсудності чи підвідомчості судових справ. Втім, свою необізнаність з цих питань суддя продемонстрував безпосередньо під час співбесіди – неодноразово надав неправильну відповідь на запитання: «Коли набирає законної сили судове рішення?» Також суддя не зміг усно відтворити резолютивну частину судового рішення у цивільній справі в частині строку та порядку оскарження.

Крім того суддя неточно назвав статті Цивільного процесуального кодексу України, які регулюють порядок оскарження рішення суду першої інстанції, а також продемонстрував нерозуміння суті конституційного принципу верховенства права.

За критеріями особистої та соціальної компетентності суддю оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6 – 7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, Пашнєв В.Г. набрав 158 балів. За цим критерієм суддю оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди.

Зокрема, Комісією було враховано, що у 2013 році стосовно судді Пашнєва В.Г. було відкрито дисциплінарну справу за зверненням громадянина Шестерікова В.А. І хоча згодом вказану справу було закрито за відсутності в діях судді складу дисциплінарного проступку, як вбачається з рішення Комісії від 21 лютого 2013 року № 455/дп-13, Комісія врахувала відсутність негативних наслідків неправомірних дій судді, а також позитивну характеристику, надану Пашнєву В.Г. Ленінським районним судом міста Харкова.

Також Комісія врахувала, що протягом дослідженого періоду – з 2012 по 2017 роки, на дії судді Пашнєва В.Г. надійшло загалом 20 скарг і розгляд 6 з них наразі не закінчено.

Окрім того, аналіз змінених і скасованих рішень судді Пашнєва В.Г. дав Комісії підстави вважати, що він не зробив висновків з негативного досвіду – відкритого щодо нього дисциплінарного провадження, оскільки і в майбутньому продовжував ухвалювати дуже сумнівні, з точки зору закону, судові рішення, які сам визнав «прикрими».

Зокрема, розглянув цивільну справу про зміну порядку виконання мирової угоди з ціною позову у 735 тисяч гривень без повідомлення та за відсутності відповідачів. Суддя пояснив, що конверти із судовими повідомленнями двічі поверталися до суду за закінченням терміну зберігання, що було розцінено ним як належне повідомлення відповідачів, і він розглянув справу за їх відсутності.

В іншій цивільній справі суддя Пашнєв В.Г. розглянув питання про розстрочку виконання постановленого у справі рішення про стягнення боргу у розмірі 300 тисяч гривень таким чином, що фактично звів нанівець сутність рішення у справі – ухвалив повертати відповідачу борг із розрахунку 500 гривень в місяць, таким чином, зважаючи на загальну суму боргу, розстрочив його повернення на 33 роки. Суддя пояснив, що сторона – боржник посилалася на складні сімейні обставини, зокрема на тяжку хворобу чоловіка, і він пішов їй на зустріч, водночас апеляційний суд, переглянувши рішення судді Пашнєва В.Г., не тільки скасував його, а й ухвалив нове, яким взагалі відмовив у наданні розстрочки. Суд касаційної інстанції також підтримав рішення апеляційного суду, оскільки, як вбачалося з матеріалів справи, суддя

Пашнєв В.Г. взагалі не взяв до уваги вік позикодавця – позивача у справі, з огляду на який така розстрочка означала фактично відмову у позові.

Під час розгляду кримінальних проваджень суддя Пашнєв В.Г. також припускався помилок, які свідчать, принаймні, про неналежне ставлення до виконання своїх обов'язків. Зокрема, суддя повернув прокурору обвинувальний акт для усунення недоліків. Однак апеляційний суд своїм рішенням повернув обвинувальний акт для розгляду до Ленінського районного суду міста Харкова, оскільки «твердження суду першої інстанції про надходження непідписаного та незатвердженого обвинувального акту не відповідає дійсності». Як суддя зміг не побачити, що процесуальний документ підписаний та затверджений і у зв'язку з чим він його повернув, суддя пояснити не зміг.

Також через неухважність та несумлінність судді Пашнєва В.Г. апеляційним судом було направлено для розгляду до того ж суду в іншому складі вже розглянуту кримінальну справу за обвинуваченням особи за статтями 122, 152 КК України, у зв'язку з тим, що аудіозапис судового засідання, в якому проголошувався вирок, не відтворювався.

Відповідно до положень статті 7 Кодексу суддівської етики, затвердженого рішенням XI з'їзду суддів України, від 22 лютого 2013 року, суддя повинен старанно й неупереджено виконувати покладені на нього обов'язки та вживати заходів для поглиблення своїх знань і вдосконалення практичних навичок. Вищевказані факти у своїй сукупності свідчать про невідповідність поведінки судді вимогам кодексу суддівської етики.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрав 114,67 бала. За цим критерієм його оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди.

Зокрема, під час обговорення відповідності цьому критерію суддя Пашнєв В.Г. не зміг змістовно пояснити причини незазначення ним у деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, поданих у 2012 – 2015 роках, належних йому та його дружині на праві власності часток у квартирах їх батьків (1/4 та 1/3 частки відповідно), водночас фактів даних порушень суддя не заперечував.

Окрім того, декларація судді Пашнєва В.Г. за 2013 рік містить інформацію про виникнення у нього цього року фінансового зобов'язання у сумі 564200 гривень у зв'язку із придбанням у власність квартири в місті Харкові. У 2014 році суддя почав сплачувати кредит і відсотки за ним, водночас відобразив у декларації за 2014 рік суму коштів, витрачених на погашення цього кредиту, яка суттєво перевищувала річний дохід судді та членів його сім'ї. Аналогічна ситуація склалася у 2015 році.

Суддя надав непевні пояснення стосовно умов кредитного договору, а стосовно джерел доходів на його виконання пояснив, що основну частину коштів на сплату кредиту та відсотків за ним надавав йому батько, на той час діючий суддя апеляційного суду, який не мав змоги взагалі оформити кредитний договір на своє ім'я через ІНФОРМАЦІЯ_1.

Суддя Пашнєв В.Г. не зміг пояснити іншим чином, ніж помилкою, той факт, що грошові кошти, які батько йому фактично подарував на придбання квартири, він не відобразив у своїх щорічних деклараціях у відповідному розділі II п. 7 «Дарунки, призи, виграші». Яким чином він двічі помилився, заповнюючи декларацію, суддя не пояснив, так само як і не зміг назвати хоча б приблизну суму, подаровану йому батьком. Також суддя повідомив, що не зможе надати будь-яких документів на підтвердження цих обставин.

З огляду на зазначене Комісія оцінює як неповні та недостатні пояснення судді Пашнєва В.Г. про джерела походження коштів для виплати кредиту та придбання квартири.

У Бангалорських принципах поведінки суддів зазначено, зокрема, що постійна увага з боку суспільства покладає на суддю обов'язок прийняти низку обмежень, і, незважаючи на те, що пересічному громадянину ці обов'язки могли б здатися обтяжливими, суддя приймає їх добровільно та охоче. Поведінка судді має відповідати високому статусу його посади.

Кодексом суддівської етики покладено на суддів обов'язок докладати всіх зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законслухняної та поінформованої людини, їх поведінка була бездоганною.

За змістом роз'яснень, наведених у Коментарі до Кодексу суддівської етики, затвердженого рішенням Ради суддів України від 04 лютого 2016 року № 1, доброчесна поведінка судді має торкатися всіх сфер його життя, зокрема і матеріальної (майнової) сфери. Обов'язок судді бути поінформованим про матеріальні інтереси тісно пов'язаний з його законодавчо закріпленим податковим і антикорупційним обов'язком зазначити у декларації відомості про доходи, наявне майно та зобов'язання фінансового характеру як своє, так і членів сім'ї.

Ураховуючи наведене, Комісія дійшла висновку, що суддя не надав повних, обґрунтованих та достатніх пояснень щодо джерел походження його майна, що є одним з обов'язків судді згідно зі статтею 56 Закону.

Зміст пояснень Пашнєва В.Г. свідчить про те, що суддя не докладав належних зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законслухняної та поінформованої людини, його поведінка була бездоганною та не вжив належних і достатніх заходів для того, щоб бути обізнаним про свої майнові інтереси та антикорупційні обов'язки.

Окрім цього, зазначені обставини ставлять під обґрунтований сумнів повноту і достовірність тверджень, наведених у декларації доброчесності судді за 2016 рік, яку стосовно обставин, які мали місце упродовж усього життя Пашнєв В.Г. не подав, що суперечить вимогам пункту 5 Правил заповнення та подання форми декларації доброчесності, затверджених рішенням Комісії від 31 жовтня 2016 року № 137/зп-16.

Суперечливий зміст наданих Пашнєвим В.Г. пояснень, неподання документів на їх підтвердження, непереконливість аргументації та відсутність ініціативи щодо їх додаткового обґрунтування дають підстави для висновку про недостатнє сприйняття й утвердження суддею Пашнєвим В.Г. фундаментальних засад доброчесності суддів.

З огляду на зазначене за результатами кваліфікаційного оцінювання за сумою вказаних оцінок критеріїв суддя Ленінського районного суду міста Харкова Пашнєв В.Г. набрав 633,7 бала, що становить менше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

З огляду на встановлені обставини, Комісія дійшла висновку, що суддя Ленінського районного суду міста Харкова Пашнєв В.Г. не відповідає займаній посаді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 88, 93, 101, пунктом 19 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визначити, що суддя Ленінського районного суду міста Харкова Пашнєв Вячеслав Григорович за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрав 633,7 бала.

Визнати суддю Ленінського районного суду міста Харкова Пашнєва Вячеслава Григоровича таким, що не відповідає займаній посаді.

Рекомендувати Вищій раді правосуддя розглянути питання про звільнення з посади судді Ленінського районного суду міста Харкова Пашнєва Вячеслава Григоровича.

Головуючий

С.О. Щотка

Члени Комісії:

А.О. Заріцька

Ю.Г. Тітов